

25. BÖLÜM

DOPİNGLE MÜCADELEDE ECZACI

Somer Helvacı |

Müsabakalarda en önemli bilinç kazanmak değil katılmak olmalıdır, tıpkı hayattaki en önemli değerın zafer değil mücadele olduğu gibi... Önemli olan fethetmek değil, iyi savaşımdır”- Henri Didon- Modern Olimpiyat Oyunlarının ilham kaynağı eğitimci-spor insanı

Citius, Altius, Fortius.

Daha hızlı, daha yüksek, daha güçlü

Olimpiyatlarda yarışmaya hak kazanan her sporcunun aklında ve ruhunda hep bu slogan yer alır. Kazanmak için daha hızlı olmaya, daha yükseğe sıçramaya ve daha güçlü olmaya ihtiyaç duyarlar. Böylesi bir mücadele ortamında sporcular kazanmak için hangi yolu tercih etmelidir.

- Çok çalışarak ve otoriteler tarafından belirlenen kurallara uyararak elinden gelenin en iyisini yapmak mı?
- Kestirme ve hileli yolları tercih ederek, haksız avantaj sağlayacak yöntemlere başvurarak, her ne koşulda olursa olsun kazanmak mı?

Bu soruların cevabını bulabilmek için, öncelikle “sporun ruhunu” tanımlamakta fayda vardır.

Sporun Ruhuna Sahip Çıkmak

Spor için temelde değerli olanın korunmasının amaçlandığı kavramlar “sporun ruhu” olarak adlandırılır. Bireyin doğal yetenekleriyle insanlığın mükemmeliyete erişme çabası, olimpiyat ruhunun esasıdır. Nasıl dürüstçe mücadele edeceğimizin göstergesidir. Sporun ruhu, insan ruhunun, bedeninin ve zekâsının aynasıdır ve evrensel bir bildirge olan “Dopingle Mücadele Talimatı”nda açıkça belirtilen, sporun temsil ettiği değerlerle ifade edilir.

Bu değerler;

- Ahlak, sporda hakkaniyet ve dürüstlük
- Sağlık

başlayacaktır. Sporcuların sürdürülebilir bir başarı için kusursuz sorumluluk ilkesinde olduğu gibi ruh ve beden uyumuyla bağlı olmaları gereken temel öncelikleri vardır. Bu öncelikler içerisinde kısa yoldan ve emek harcamadan başarılı olmak yer almaya başlarsa işte o zaman bilim ile birlikte hukuk ve yasalar da rol almaya başlar. Sahadaki rekabete saha dışında da devam etmekte olan amansız bir rekabette eklenmiş olur. Bu anlamda, sporda doping konusunda önleyici ve koruyucu adımları daha sağlıklı atabilmek için doping olarak kabul edilen ilaç etkili maddeler konusunda uzman kişiler olan Spor Eczacılarının ve Adli Eczacıların bu alanda çok daha fazla etkili olabilmelerinde karşılık fayda söz konusu olacaktır.

Gözden Geçirme

1. Bir madde ya da yöntemin doping uygulaması olarak değerlendirilmesi kriterleri nelerdir?
2. Bir madde ya da yöntem hangi durumlarda WADA yasaklılar listesinde yer alır?
3. Kusursuz sorumluluk ilkesi nedir?

KAYNAKLAR

1. Aldous P. Green tea could mask testosterone doping, *The New Scientist*, 213 (2857):10, 2012.
2. Ansel HC. The role of the pharmacist in...Sports Medicine, *Journal of the American Pharmaceutical Association*, 3(11): 562-564, 1963.
3. <https://www.chemistanddruggist.co.uk/news/london-olympics-put-pharmacy-global-stage> (Erişim: Haziran 2020).
4. <https://time.com/5752114/nazi-military-drugs/> (Erişim: Haziran 2020).
5. https://en.wikipedia.org/wiki/BALCO_scandal (Erişim: Kasım 2020).
6. <https://www.rsc.org/events/detail/34698/drugs-in-sport-with-professor-david-mottram> (Erişim: Haziran 2020).
7. <http://www.tdmk.org.tr/wp-content/uploads/2016/03/Turkiye-Dopingle-Mucadele-Talimati-2019.pdf> (Erişim: Haziran 2020).